

**VÝROČNÁ SPRÁVA
STÁLEJ PRACOVNEJ
KOMISIE
LEGISLATÍVNEJ RADY
VLÁDY SR NA
POSUDZOVANIE
VYBRANÝCH VPLYVOV
ZA ROK 2022**

Úvodné slovo predsedu Stálej pracovnej komisie na posudzovanie vybraných vplyvov

Stála pracovná komisia Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky na posudzovanie vybraných vplyvov pri Ministerstve hospodárstva SR predkladá výročnú správu o svojej činnosti za rok 2022.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky považuje lepšiu reguláciu dlhodobu za jednu zo svojich kľúčových priorít. V roku 2022 pokračovalo náročné obdobie tak pre podnikateľov ako aj občanov. Vláda SR sa snažila negatívne vplyvy pandémie a vojny na Ukrajinu mierniť najmä kompenzačnou formou pomoci. Napriek situácii si Stála pracovná komisia Legislatívnej rady vlády SR na posudzovanie vybraných vplyvov naďalej plnila svoju prácu v podobe kontroly kvality vyznačených vplyvov pri materiáloch, ktoré prešli legislatívnym procesom.

Stála pracovná komisia Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky na posudzovanie vybraných vplyvov pri Ministerstve hospodárstva SR neustále pracuje aj na zlepšovaní systému posudzovania vplyvov regulácie, ktorý je nástrojom pre informované vládnutie. Posudzovanie vplyvov regulácií štátu je tradíciou vo všetkých vyspelých krajinách a prispieva k tomu, aby vláda dokázala informovane a správne rozhodnúť o potrebe prijatia materiálu v danej podobe, na základe čo najväčšieho diapazónu informácií. V roku 2022 Ministerstvo hospodárstva SR pokračovalo v implementácii ďalších nástrojov lepšej regulácie. Od 1. januára 2022 bol súbor nástrojov lepšej regulácie doplnený o princíp one-in two-out, ktorý má ďalej napomáhať v znižovaní byrokratickej záťaže podnikateľov. Taktiež bola zavedená metodika ex-post hodnotenia regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí a ochrana pred neopodstatneným goldplatingom. V rámci zvyšovania povedomia usporiadalo Ministerstvo hospodárstva SR počas roka viacero školení, ktorých sa zúčastnilo niekoľko stoviek zamestnancov štátnej správy.

Ja osobne som z role predkladateľa naskočil do rozbehnutého vlaku a predsedom Stálej pracovnej komisie Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky na posudzovanie vybraných vplyvov pri Ministerstve hospodárstva SR som sa stal v druhej polovici roka 2022. Dovoľte mi, aby som sa na tomto mieste poďakoval predovšetkým členom Stálej pracovnej komisie Legislatívnej rady vlády SR na posudzovanie vybraných vplyvov pri Ministerstve hospodárstva SR a ich spolupracovníkom za ich činnosť, odborné stanoviská k materiálom, nasadenie a trpezlivosť. Zároveň chcem vyzdvihnúť prácu odborných pracovníkov Stálej pracovnej komisie Legislatívnej rady vlády SR na posudzovanie vybraných vplyvov pri Ministerstve hospodárstva SR, ktorí zabezpečujú koordináciu celého procesu, a vďaka ktorým som sa v pozícii predsedu rýchlo zorientoval. Do ďalšieho obdobia želám všetkým veľa úspechov pri ich dôležitej práci.

JUDr. Martin Semanco

Predseda Stálej pracovnej komisie Legislatívnej rady vlády SR na posudzovanie vybraných vplyvov pri Ministerstve hospodárstva SR

Obsah

Úvod.....	2
Stála pracovná komisia Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky na posudzovanie vybraných vplyvov	3
Proces posudzovania vybraných vplyvov podľa jednotnej metodiky platnej od 1. 4. 2016	7
Uplatňovanie JM v praxi za rok 2022	9
Aktivity MH SR v oblasti lepšej regulácie.....	16
Záver	18

Úvod

Regulácia predstavuje rozmanitý súbor nástrojov, ktorými verejná správa stanovuje požiadavky voči podnikateľom, občanom a ďalším dotknutým subjektom. Regulácie zahŕňajú zákony, oficiálne a neoficiálne výnosy, sekundárne právne predpisy vydané všetkými úrovňami verejnej správy, ako aj predpisy vydané mimovládnyimi alebo samoregulačnými orgánmi, na ktoré verejná správa delegovala regulačné právomoci.

V roku 2012 vydala Rada OECD Odporúčania pre regulačnú politiku a vládnutie¹, ktoré by mali byť uplatňované ministerstvami, regulačnými orgánmi a orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže na národnej úrovni. Členovia OECD, vrátane Slovenska, by na základe uvedených odporúčaní a zásad mali prijímať primerané kroky na uplatňovanie vysokých štandardov regulačnej politiky, zlepšenia regulačných procesov a uplatňovať rozumné využívanie regulácie v snahe presadzovať hospodárske, sociálne a environmentálne politiky. Zapracovanie jednotlivých odporúčaní OECD do nástrojov lepšej regulácie sa v SR uskutočňuje prostredníctvom aktivít v rámci Stratégie lepšej regulácie – RIA 2020, národného projektu „Zlepšovanie podnikateľského prostredia na Slovensku a hodnotenie politík v kompetencii Ministerstva hospodárstva SR“ a aj Plánu obnovy a odolnosti.

Významným nástrojom v oblasti lepšej regulácie, navrhovaným v rámci Odporúčaní OECD, je začlenenie posudzovania vplyvov regulácie do počiatočných štádií formulovania nových regulačných návrhov spolu s presným vymedzením ich cieľov a vyhodnotením, či je regulácia potrebná a ako môže byť čo najviac účinná a efektívna pri dosahovaní týchto cieľov.

V podmienkach Slovenskej republiky je posudzovanie vplyvov regulácie napíňané prostredníctvom Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len „JM“) schválenej uznesením vlády SR č. 24/2015 s účinnosťou k 1. 10. 2015², pričom jej posledná aktualizácia nadobudla účinnosť dňa 31.12.2022³. Posudzovanie vplyvov regulácie v zmysle Odporúčaní OECD sa zameriava iba na vplyvy materiálov legislatívnej povahy. Proces v podmienkach SR ide nad rámec odporúčaní, pretože zahŕňa posúdenie vplyvov aj nelegislatívnych materiálov, a taktiež návrhov predbežných stanovísk k návrhom aktov EÚ.

Posudzovanie vplyvov je nástroj, ktorého zámerom je určenie predpokladaných vplyvov materiálov legislatívneho aj nelegislatívneho charakteru predkladaných na predbežné a v ďalšej fáze na medzirezortné pripomienkové konanie. Posudzovanie vplyvov má za cieľ poskytnúť dostatočné množstvo kvalitných informácií pre rozhodovanie vlády SR alebo iných rozhodovacích orgánov, taktiež predstavuje podporu pre politické rozhodovanie a informovanie verejnosti o pripravovaných zmenách a zámeroch v oblastiach, ktoré sa ich dotýkajú. Posudzovanie vplyvov dopĺňa, avšak v žiadnom prípade nenahrádza rozhodovací proces.

Stála pracovná komisia Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky na posudzovanie vybraných vplyvov

Za uplatňovanie JM v praxi v podmienkach Slovenskej republiky zodpovedá Stála pracovná komisia Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky na posudzovanie vybraných vplyvov pri Ministerstve hospodárstva SR (ďalej len „Komisia“), ktorá bola zriadená k 1. októbru 2015 v zmysle uznesení vlády SR č. 24/2015 a č. 55/2015. Činnosť Komisie spočíva najmä v metodologickej podpore spracovateľom doložky vybraných vplyvov (ďalej len „doložka“) a analýz vplyvov, vo vypracovaní písomného stanoviska k materiálom zaslaným na predbežné pripomienkové konanie alebo záverečné posúdenie a v oboznamovaní predkladateľa so stanoviskom Komisie a v udeľovaní výnimky z uplatňovania JM.

Komisia je zložená z predsedu, tajomníka a deviatich stálych členov. Za administratívnu stránku Komisie zodpovedajú odborní pracovníci pri Ministerstve hospodárstva SR (ďalej len „MH SR“), ktoré je v zmysle JM koordinátorom posudzovania vplyvov v SR. Predsedom Komisie bol PhDr. Ján Oravec, CSc. (štátny tajomník MH SR) a od septembra pozíciu predsedu Komisie prevzal JUDr. Martin Semanco (ÚV SR), jej tajomníkom bol Doc. Ing. Marek Csabay, PhD., riaditeľ Kancelárie štátneho tajomníka MH SR. Členov Komisie tvorili v roku 2022 nasledovní zástupcovia za jednotlivé orgány a inštitúcie:

- Ministerstvo financií SR – Ing. Martin Michlo, zodpovedný za vplyvy na rozpočet verejnej správy
- Ministerstvo hospodárstva SR – Mgr. Petra Satinová, zodpovedná za vplyvy na podnikateľské prostredie
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR – Mgr. Lucia Fašungová, PhD., zodpovedná za sociálne vplyvy
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR – JUDr. Ľubica Dilongová, zodpovedná za vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu
- Ministerstvo životného prostredia – Mgr. Pavol Široký, zodpovedný za vplyvy na životné prostredie
- Ministerstvo vnútra SR – JUDr. Ing. Pavol Vaník, PhD., zodpovedný za vplyvy na služby verejnej správy pre občana
- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR – JUDr. Jaroslav Petržel, zodpovedný za vplyvy na informatizáciu
- Úrad vlády SR – JUDr. Michal Malatinský, PhD.
- Slovak Business Agency – Ing. Marián Letovanec, zodpovedný za vplyvy na malé a stredné podniky

**Členovia Stálej
pracovnej
komisie na
posudzovanie
vybraných
vplyvov**

¹ OECD: Recommendation of the Council on Regulatory Policy and Governance, dostupné online na: <http://www.oecd.org/governance/regulatory-policy/2012-recommendation.htm>

² Jednotná metodika na posudzovanie vybraných vplyvov bola novelizovaná uznesením vlády SR č. 513 zo 16. 09.2015 a uznesením vlády SR č. 76 z 24.02.2016

³ Aktualizácia Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov schválená uznesením vlády SR č. 383/2022 zo dňa 8. 6. 2022.

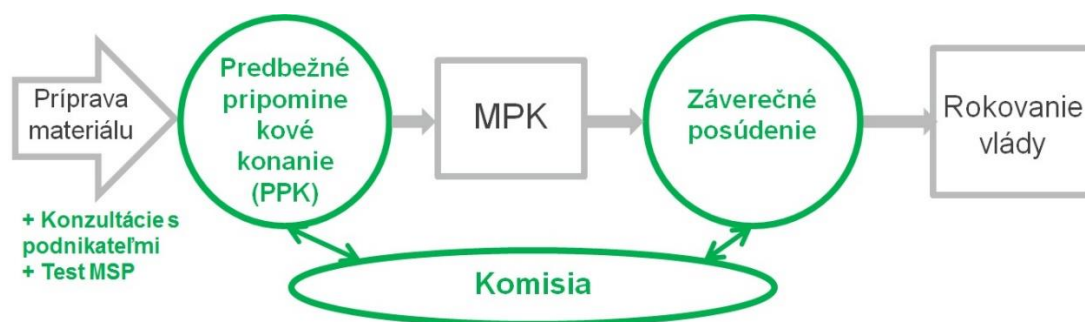
Úlohou odborných pracovníkov pri MH SR pre potreby Komisie je najmä metodicky koordinovať proces posudzovania vplyvov v súlade s JM, vypracovávať stanoviská Komisie, koordinovať proces konzultácií, komunikovať s predkladateľmi a Komisiou a administrovať činnosť a rokovania Komisie.

Komisia do procesu posudzovania vplyvov pravidelne zapája aj niekoľko organizácií združujúcich podnikateľov, ktoré majú možnosť sa k predkladaným materiálom vyjadriť.

V roku 2022 sa Komisia stretla na zasadnutí jedenkrát.

Proces posudzovania vybraných vplyvov podľa jednotnej metodiky platnej od 1. 4. 2016

Základom procesu posudzovania vplyvov je predbežné pripomienkové konanie, ktoré sa realizuje v prípade definovania aspoň jedného z vplyvov a predchádza medzirezortnému pripomienkovému konaniu. Celkový proces posudzovania je zobrazený v nasledujúcej schéme.

Zapojenie Komisie v legislatívnom procese

JM sa vzťahuje na prípravu legislatívnych i nelegislatívnych materiálov, ktorých súčasťou je uznesenie vlády SR, a takisto aj na prípravu predbežných stanovísk k návrhom aktov EÚ. Predkladateľ uplatňuje JM prostredníctvom vypracovania doložky vybraných vplyvov a príslušných analýz vplyvov k predkladanému materiálu. Doložka a analýzy, vypracované v priebehu prípravy samotného materiálu, tvoria prílohu k materiálu predkladanému na rokovanie vlády SR. Doložka obsahuje posúdenie vplyvov predkladaného materiálu na niektorú z nasledujúcich oblastí:

- rozpočet verejnej správy,
- podnikateľské prostredie (vrátane testu vplyvov na malé a stredné podniky),
- sociálna oblasť,
- životné prostredie,
- informatizácia spoločnosti,
- služby verejnej správy pre občana,
- manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

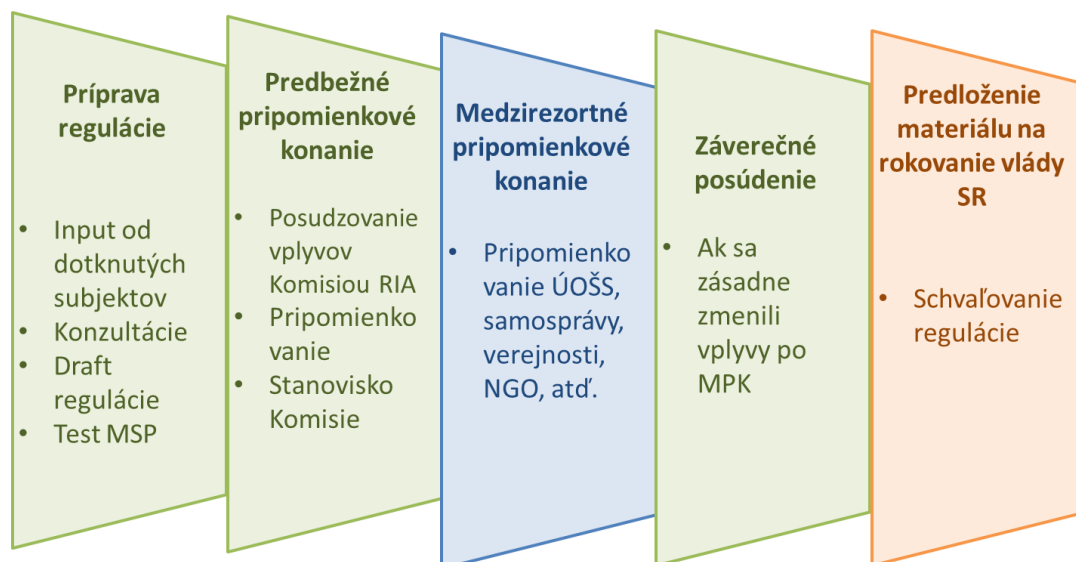
V prípade identifikácie niektorého z vplyvov je predkladateľ povinný vypracovať podrobnú analýzu vplyvov materiálu na predmetnú oblasť alebo oblasti vplyvov. JM navyše zavádza povinnosť vykonať konzultácie s podnikateľskými subjektmi v prípade, ak materiál má predpoklad ovplyvniť podnikateľské prostredie, o ich vykonaní rozhodne MH SR. Konzultácie s podnikateľskými subjektmi prebiehajú pred uskutočnením PPK. Výsledok konzultácií tvorí súčasť spracovania analýzy vplyvu materiálu na podnikateľské prostredie. MH SR môže takisto rozhodnúť o potrebe vykonať test vplyvov materiálu na malé a stredné podniky (ďalej len „test MSP“), ktorý v takom prípade tiež tvorí súčasť analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie. Test MSP vypracováva Slovak Business Agency (ďalej len „SBA“) v spolupráci s predkladateľom materiálu.

Komisia v rámci PPK posúdi, či predkladateľ uviedol a analyzoval vplyvy navrhovaného materiálu reálne, správne a v dostatočnom rozsahu, a tiež či identifikoval všetky dotknuté subjekty v súlade s JM. V nadväznosti na toto posúdenie Komisia vydá súhlasné stanovisko, súhlasné stanovisko s návrhom na dopracovanie alebo nesúhlasné stanovisko. Stanovisko Komisie tvorí súčasť doložky, resp. prílohu predkladaného materiálu na rokovanie vlády SR. Je nutné poznamenať, že stanovisko Komisie nie je pre rozhodovanie záväzné. Nesúhlasné stanovisko Komisie preto neznamená zastavenie schvaľovacieho procesu materiálu, ale tvorí výlučne podklad pre rozhodovanie vlády SR a ďalších subjektov zapojených do procesu prijímania legislatívnych a nelegislatívnych materiálov. V prípade nesúhlasného stanoviska však predkladateľ má možnosť zohľadniť vznesené pripomienky prepracovaním doložky, resp. analýzy vplyvov. Následne sa v praxi uplatňuje postup, kedy predkladateľ opätovne predloží materiál na posúdenie Komisii. Predkladateľ je pri nesúhlasnom stanovisku povinný vyhodnotiť pripomienky Komisie.

Po vykonaní PPK je materiál v rámci štandardného procesu postúpený do medzirezortného pripomienkového konania (ďalej len „MPK“). V prípadoch, kedy z dôvodu zásadnej obsahovej zmeny predkladaného materiálu dôjde k opätovnému posúdeniu vplyvov materiálu v zmysle JM, predkladateľ musí materiál spolu s doložkou a relevantnými analýzami predložiť Komisii na záverečné posúdenie. Prax však ukazuje, že do záverečného posúdenia sa dostávajú aj materiály, ktorých vypracovaná doložka vybraných vplyvov alebo analýzy sa stanú predmetom pripomienky v rámci MPK zo strany pripomienkujúcich ministerstiev.

V rámci procesu záverečného posúdenia predkladateľ doplní, resp. prepracuje doložku vybraných vplyvov a analýzy na základe pripomienok z MPK, a takto doplnené materiály zašle Komisii na záverečné posúdenie. Komisia, rovnako ako v prípade PPK, vydá po preskúmaní doplnenia alebo prepracovania doložky a analýz stanovisko. Kompletný materiál následne predkladateľ postúpi do ďalšej fázy legislatívneho procesu. Aj v prípade záverečného posúdenia nesúhlasné stanovisko neznamená zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu.

Legislatívny proces v prostredí SR

Ako je možné vidieť vo vyššie uvedenej infografike, Komisia je zapojená do väčšej časti legislatívneho procesu v prostredí SR (svetlozelená farba). Zároveň aj v MPK majú členovia Komisie možnosť (hoci samostatne za svoje rezorty) pripomienkovať a kontrolovať kvalitu a obsah materiálu.

Uplatňovanie JM v praxi za rok 2022

Počet posúdených materiálov v PPK a záverečnom posúdení sa výrazne zvýšil

Za rok 2022 Komisia posúdila celkovo 322 materiálov, z toho 269 materiálov bolo predložených na PPK, 53 materiálov na záverečné posúdenie. Pri 7 materiáloch požiadal predkladateľ o udelenie výnimky z procesu podľa JM (ku všetkým vydala Komisia súhlasné stanovisko). Komisia zároveň evidovala 3 materiály, ktoré porušili legislatívny proces (t.j. materiál bol súčasne, alebo takmer súčasne, predložený do aj do PPK aj MPK). Zároveň Komisia eviduje 2 materiály, ktoré boli predložené so žiadosťou o konzultáciu.

Do MPK rezorty predložili celkovo 715 materiálov, z toho posúdením PPK prešlo 230 materiálov, čo je takmer 33 % z celkového počtu. Zvyšné materiály nemali vyznačené vplyvy (či už z úmyselných alebo objektívnych príčin), alebo boli predložené do legislatívneho procesu ako poslanecké návrhy.

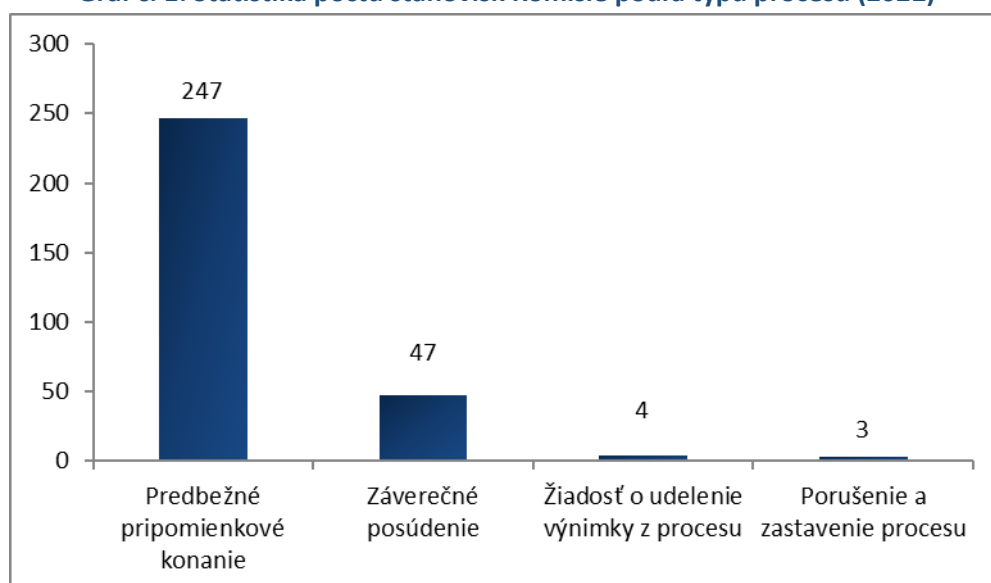
Ako je možné vidieť v nasledovnej tabuľke, činnosť Komisie v roku 2022 prekonal úroveň pred pandémie a dokonca sa dotiahla na čísla z roku 2017. Ako potešujúce možno vnímať znížený počet materiálov, ktoré porušili proces. V tomto prípade sa zopakovalo historické minimum z minulého roku a z roku 2017.

	2022	2021	2020	2019	2018
Celkový počet stanovísk	322	294	191	258	310
Stanoviská v rámci PPK podľa typu stanoviska					
Súhlasné	39	29	27	36	58
Súhlasné s návrhom na dopracovanie	74	64	35	73	91
Nesúhlasné	156	154	99	104	128
CELKOVO	269	247	161	213	277
Stanoviská v rámci záverečného posúdenia podľa typu stanoviska					
Súhlasné	15	8	4	15	11
Súhlasné s návrhom na dopracovanie	12	9	6	13	14
Nesúhlasné	26	30	20	17	8
CELKOVO	53	47	30	45	33
Stanoviská k udeleniu výnimky z procesu (všetky súhlasné)	7	4	8	8	4
Materiály, ktoré porušili proces podľa JM	3	3	10	6	9

Zdroj: štatistika MH SR

Medziročne sa zvýšil počet posudzovaných materiálov v rámci PPK a záverečného posúdenia v roku 2022 o viac ako 10% na celkových 322 materiálov. V rámci PPK sa počet stanovísk Komisie medziročne zvýšil o takmer 8%. V procese záverečného posúdenia Komisia vydala o 14% viac stanovísk oproti predchádzajúcemu roku. Počet materiálov, o ktorých Komisia zistila, že porušili proces stanovený Jednotnou metodikou, sa oproti minulému roku nezmenil a teda ostal na čísle 3. Počet udelených výnimiek z procesu podľa Jednotnej metodiky stúpol o takmer polovicu na celkový počet 7.

Graf č. 1: Štatistika počtu stanovísk Komisie podľa typu procesu (2022)

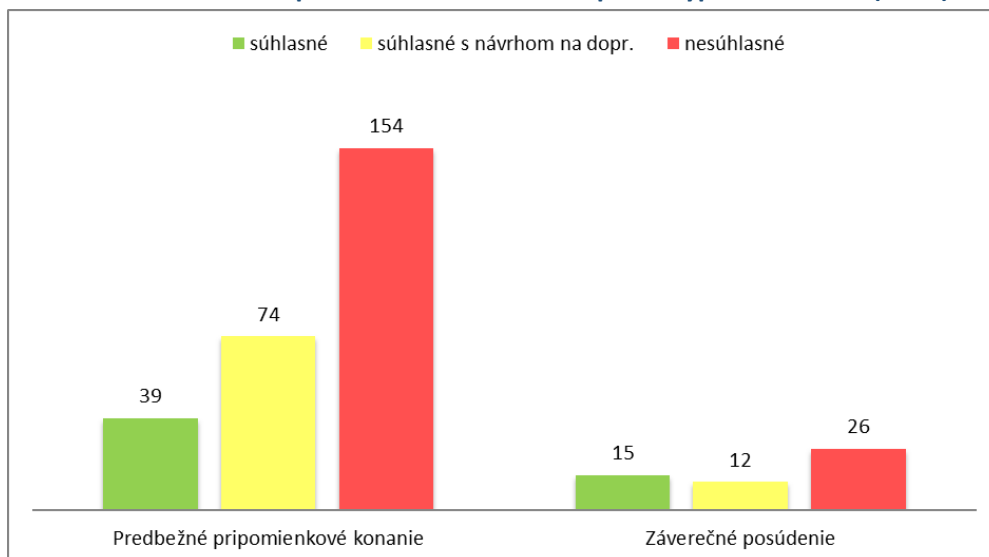

Zdroj: štatistika MH SR

Najviac materiálov Komisia posúdila už tradične v rámci PPK

V PPK vydala Komisia 39 súhlasných stanovísk, 74 súhlasných stanovísk s návrhom na dopracovanie a 154 nesúhlasných stanovísk. V záverečnom posúdení sa Komisia vyjadrila súhlasne 15-krát, súhlasne s návrhom na dopracovanie 12-krát a nesúhlasne 26-krát. Po troch rokoch teda v záverečnom posúdení súčet súhlasných stanovísk a súhlasných stanovísk s návrhom na dopracovanie prevýšil počet nesúhlasných stanovísk.

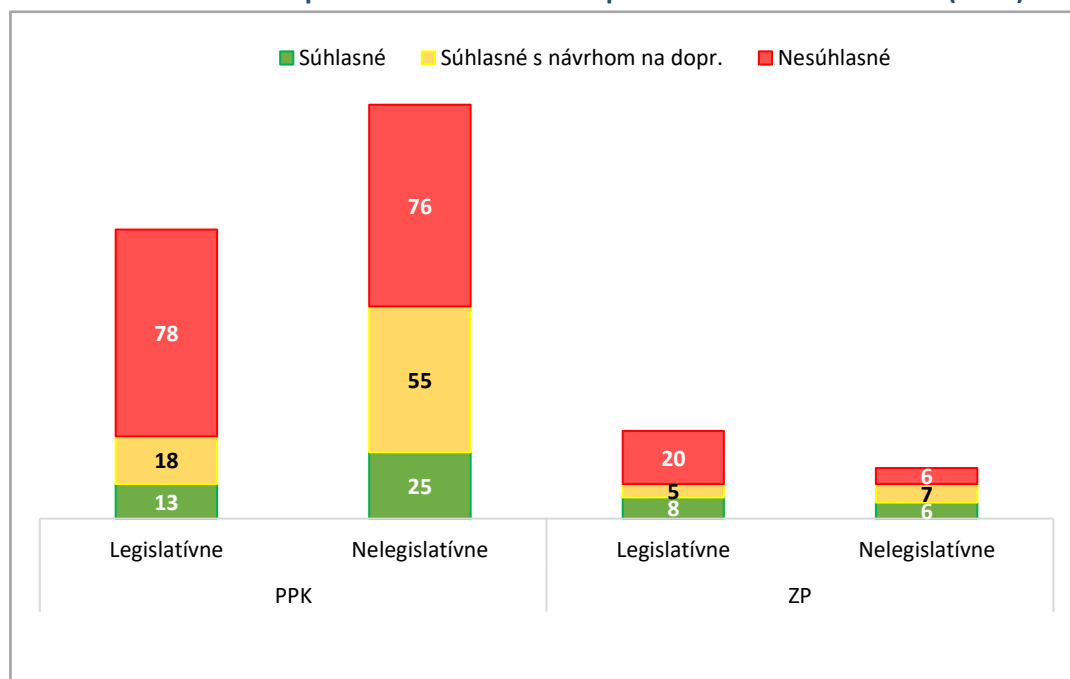
Graf č. 2: Štatistika počtu stanovísk Komisie podľa typu stanoviska (2022)

Zdroj: Štatistika MH SR

Komisia v PPK posúdila 109 legislatívnych a 156 nelegislatívnych materiálov. V rámci posúdených legislatívnych materiálov Komisia udelila 13 súhlasných stanovísk, 18 súhlasných stanovísk s návrhom na dopracovanie a 78 nesúhlasných stanovísk. Pri nelegislatívnych materiáloch v PPK Komisia udelila 25 súhlasných stanovísk, 55 súhlasných stanovísk s návrhom na dopracovanie a 76 nesúhlasných stanovísk. Charakter materiálov v záverečnom posúdení bol nasledovný: 33 legislatívnych materiálov a 19 nelegislatívnych. Legislatívnym materiálom v záverečnom posúdení Komisia udelila 8 súhlasných stanovísk, 5 súhlasných stanovísk s návrhom na dopracovanie a 20 nesúhlasných stanovísk. Nelegislatívnym materiálom Komisia udelila 6 súhlasných stanovísk, 7 súhlasných stanovísk s návrhom na dopracovanie a 6 nesúhlasných stanovísk.

Graf č. 3: Štatistika počtu stanovísk Komisie podľa charakteru materiálu (2022)

Zdroj: štatistika MH SR

Podľa bodu 8.8 JM: „Nesúhlasné stanovisko Komisie znamená, že Komisia uplatňuje minimálne jednu zásadnú pripomienku, ktorou namieta, že identifikované a analyzované vplyvy materiálu nie sú uvedené reálne alebo predkladateľ nevykonal posúdenie vplyvov v rámci procesu ustanovenom touto metodikou v dostatočnom rozsahu“. V PPK bola zásadná pripomienka iba od jedného člena Komisie uplatnená ku 65 materiálom. Ostatné nesúhlasné stanoviská Komisie boli kombináciou zásadných pripomienok viacerých členov Komisie.

Dôvody vysokého počtu nesúhlasných stanovísk

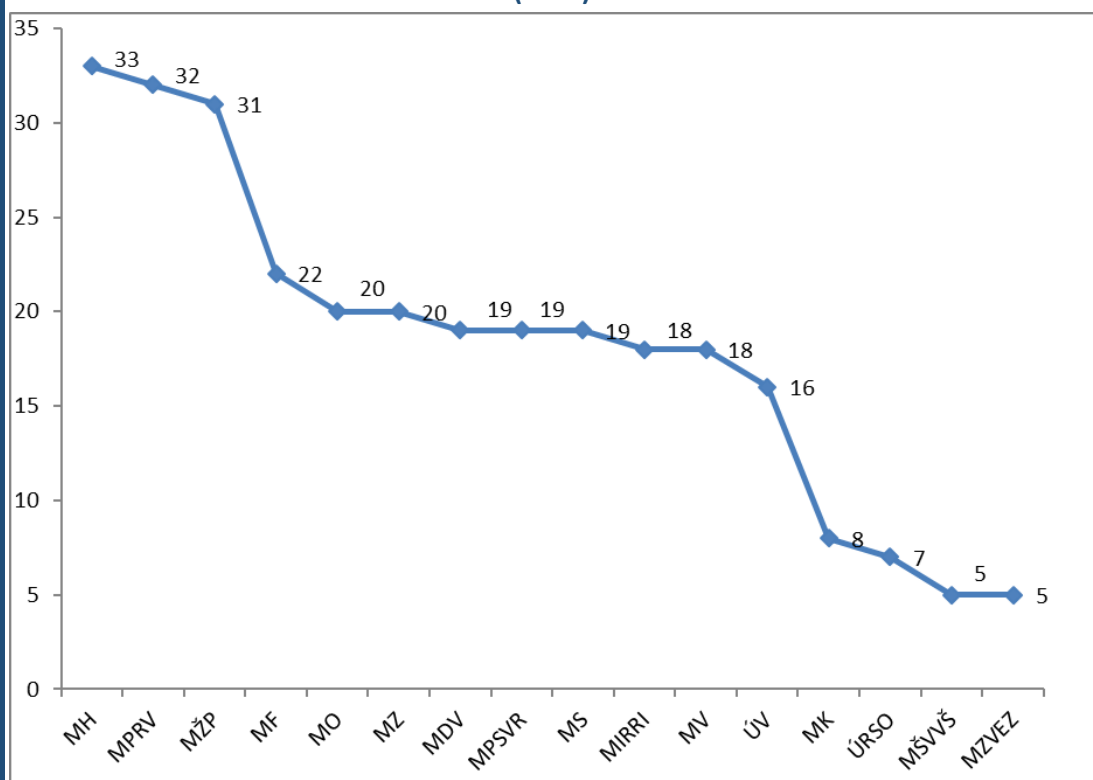
Komisia videla najväčšie nedostatky predovšetkým v nedostatočnej analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy (nesprávny výpočet, rozpočtové krytie a podobne). Druhým najčastejším nesprávne analyzovaným vplyvom boli vplyvy na podnikateľské prostredie. Pri týchto vplyvoch Komisia vytýkala predkladateľom nedostatočnú finančnú kvantifikáciu, slabo vyhodnotenú konzultáciu či určenie počtu ovplyvnených podnikateľských subjektov. Pri sociálnych vplyvoch a vplyvoch na informatizáciu predkladateľa niekoľkokrát nesprávne označili tieto vplyvy ako „žiadne“, avšak Komisia upozornila predkladateľa, že tomu tak nie je a je potrebné vyznačiť tieto vplyvy v doložke vybraných vplyvov a následne spracovať aj príslušnú analýzu vplyvov. Najmenej chýb, ktoré by Komisia musela zásadne pripomienkovať, spravili predkladatelia pri vplyvoch na služby verejnej správy pre občana.

V rámci záverečného posúdenia bola zásadná pripomienka iba jedným členom Komisie uplatnená v 15 prípadoch, zvyšné nesúhlasné stanoviská boli vydané na základe kombinácie viacerých zásadných pripomienok. Nedostatky identifikácie a analýzy jednotlivých vplyvov boli takmer identické ako v prípade PPK. Komisia najviac pripomienkovala vplyvy na rozpočet verejnej správy, podnikateľské prostredie a životné prostredie.

Na základe údajov z grafu č. 2 je možné konštatovať, že len cca 40% materiálov má v štádiu PPK správne, alebo len s miernymi nedostatkami, posúdené vplyvy sledované jednotnou metodikou. Vysoký počet nesúhlasných stanovísk má často negatívnu konotáciu, čo však nutne nemusí byť pravda. Rôznorodosť zásadných pripomienok (aj pri jednotlivých vplyvoch) je veľmi vysoká, rovnako ako miera členov zásadne pripomienkovať zistené nedostatky. V konečnom dôsledku je však na vláde, či sa rozhodne (ne)schváliť znenie materiálu, keďže Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu.

Najviac materiálov, celkovo 33, predložilo za posledný rok Ministerstvo hospodárstva SR, nasledovalo Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR s 32 materiálmi, Ministerstvo životného prostredia SR s 31 materiálmi. Ostatné inštitúcie predložili menej ako 20 materiálov.

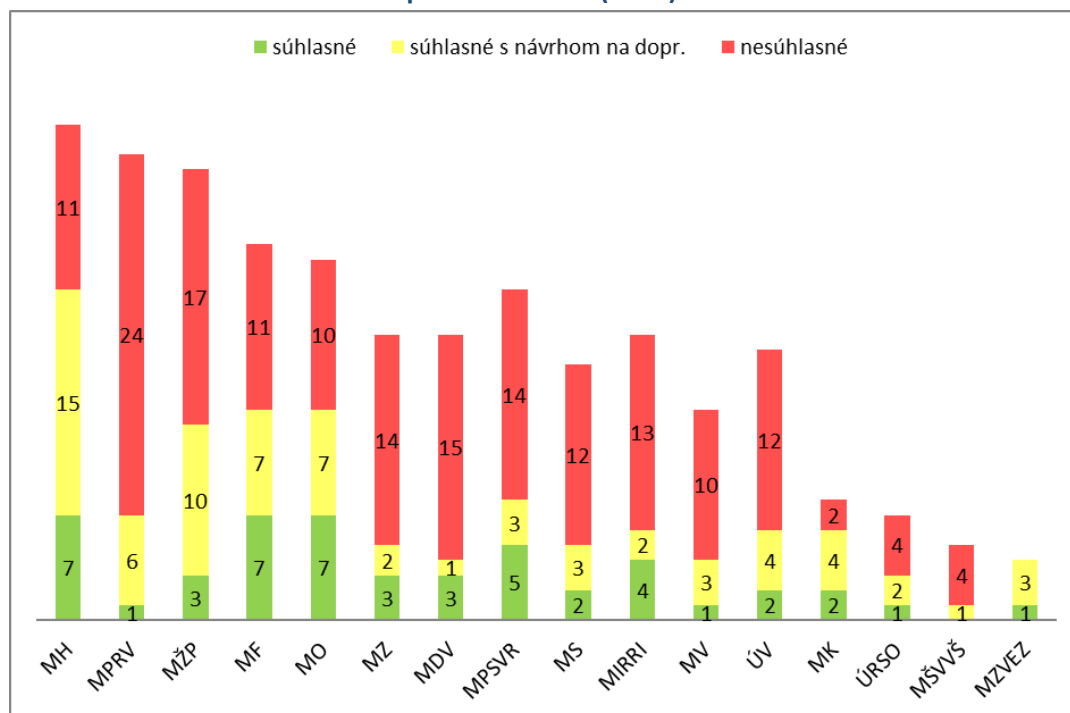
Graf č. 4: Štatistika celkového počtu materiálov podľa predkladateľa v rámci PPK a ZP (2022)⁴

Zdroj: štatistika MH SR⁵

⁴ **Zoznam skratiek:** MH – Ministerstvo hospodárstva SR, MPRV – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, MŽP – Ministerstvo životného prostredia SR, MF – Ministerstvo financií SR, MO – Ministerstvo obrany SR, MZ – Ministerstvo zdravotníctva SR, MDV – Ministerstvo dopravy a výstavby SR, MPSVR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, MS – Ministerstvo spravodlivosti SR, MIRRI – Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, MV – Ministerstvo vnútra SR, ÚV – Úrad vlády SR, MK – Ministerstvo kultúry SR, ÚRSO – Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, MŠVVŠ – Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, MZVEZ – Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

Graf č. 5: Štatistika počtu stanovísk Komisie podľa typu stanoviska z pohľadu jednotlivých predkladateľov (2022)⁶

Zdroj: štatistika MH SR⁷

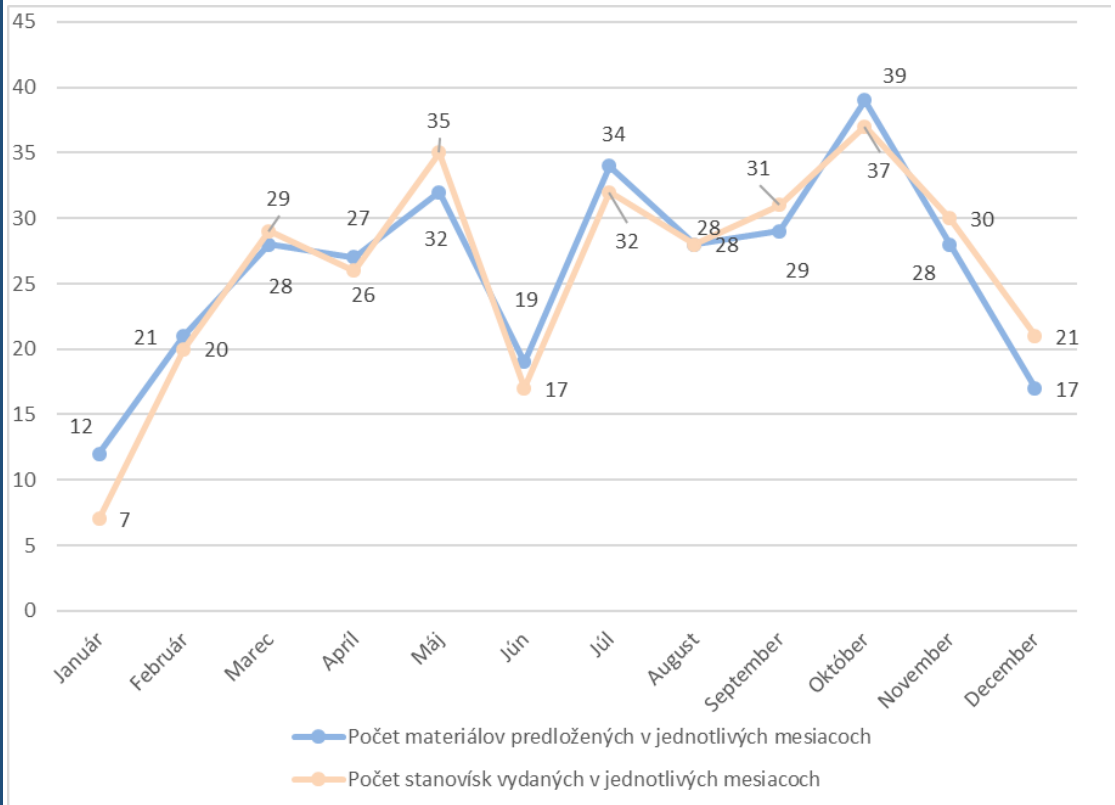
Podľa pomeru stanovísk zaznamenalo najnegatívnejší rekord Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Pozitívny pomer stanovísk zaznamenalo Ministerstvo hospodárstva SR, Ministerstvo financií SR, Ministerstvo obrany SR, Ministerstvo kultúry SR a Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí.

Predkladatelia predkladali materiály na posúdenie Komisie najviac v priemere takmer rovnako po celý rok. Výnimkou bol len január, jún a december. Najväčší počet materiálov na posúdenie poslali predkladatelia v mesiaci október (39) a najmenej v mesiaci január (12). Potvrďuje sa tak dlhodobý trend, kedy je najväčšia legislatívna aktivita zaznamenávaná pred letnými prázdninami a koncom roka. V priemere Komisia prijala mesačne 26 materiálov.

⁶ **Zoznam skratiek:** MH – Ministerstvo hospodárstva SR, MPRV – Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, MŽP – Ministerstvo životného prostredia SR, MF – Ministerstvo financií SR, MO – Ministerstvo obrany SR, MZ – Ministerstvo zdravotníctva SR, MDV – Ministerstvo dopravy a výstavby SR, MPSVR – Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, MS – Ministerstvo spravodlivosti SR, MIRRI – Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR, MV – Ministerstvo vnútra SR, ÚV – Úrad vlády SR, MK – Ministerstvo kultúry SR, ÚRSO – Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, MŠVVŠ – Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, MZVEZ – Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR

Graf č. 7: Štatistika počtu predložených materiálov a vydaných stanovísk podľa mesiaca (2022)

Najviac materiálov bolo predložených v októbri

Zdroj: štatistika MH SR

V súvislosti s vyššie uvedeným grafom je možné povedať, že počet stanovísk vydaných Komisiou podľa mesiacov takmer kopíroval trend predkladania materiálov. Opätovne Komisia najviac stanovísk vydala pred koncom roka. Najviac stanovísk Komisia vydala v mesiaci október a najmenej v mesiaci január. Pre úplnosť je ale potrebné dodať, že v priebehu januára Komisia obvykle vydáva aj stanoviská k niektorým materiálom, ktoré predkladatelia predložia na posúdenie na konci decembra. Priemerne Komisia za rok 2022 vydala rovnako 26 stanovísk mesačne.

Aktivity MH SR v oblasti lepšej regulácie

MH SR ako garant lepšej regulácie v Slovenskej republike aktívne pracuje na implementácii nových nástrojov lepšej regulácie, (medzinárodnej) spolupráci, ale aj v rozširovaní vedomostí, skúseností a výmene príkladov dobrej praxe ohľadom lepšej regulácie. Administratívni pracovníci pre potreby Komisie v roku 2022 sa aktívne zapájali do legislatívneho procesu v rámci pripomienkovania materiálov v medzirezortnom pripomienkovom konaní (pripomienky boli najmä ku kvalite doložky vybraných vplyvov a dodržiavaniu legislatívneho procesu). Celkovo bolo vznesených 238 obyčajných pripomienok a 17 zásadných pripomienok.

V rámci konzultácií a zvyšovania transparentnosti Administratívni pracovníci zverejnili a rozposlali podnikateľom 164 informácií o možnosti zapojenia sa do konzultácií, resp. pripomienkovania prvotných návrhov legislatívnych a nelegislatívnych materiálov. Konzultácie prebiehajú primárne prostredníctvom Predbežnej informácie na portáli Slov-Lex. Administratívni pracovníci tieto Predbežné informácie monitorujú, uverejňujú na webovom sídle MH SR a pravidelne rozposielajú subjektom, ktoré sú zaradené v zozname subjektov, ktoré majú záujem byť oslované pri konzultáciách. Tento zoznam je rovnako verejne prístupný na webovom sídle MH SR a je otvorený ďalším subjektom.

Medzinárodné aktivity

V rámci medzinárodnej spolupráce Administratívni pracovníci pre potreby Komisie aktívne participovali na rôznych úrovniach. V rámci Rady EÚ sa pracovníci zúčastnili na všetkých zasadnutiach Pracovnej skupiny pre lepšiu reguláciu počas predsedníctiev Francúzska a Česka v Rade EÚ. Na úrovni Európskej Komisie zastupovali administratívni pracovníci štátneho tajomníka MH SR a predsedu Komisie RIA v Platforme Fit4Future, ktorá sa zaoberá znižovaním administratívneho zaťaženia stakeholderov v rámci legislatívy EÚ. Pracovníci pre potreby Komisie boli tiež prizvaní zúčastniť sa viacerých workshopov zoskupenia „RegWatch Europe“, v ktorom sú zastúpené nezávislé RIA Komisie z Holandska, Dánska, Fínska, Nemecka, Českej republiky, Nórska, Švédska a Veľkej Británie. Bilaterálne stretnutia ohľadom lepšej regulácie sa uskutočnili s kolegami z Českej republiky a Austrálie. Administratívni pracovníci pre potreby Komisie taktiež v priebehu roka 2022 poskytli školenie pre pracovníkov štátnej správy v Palestíne

Nástroje lepšej regulácie v prostredí SR

Pravidlo 1in2out bolo zavedené s cieľom dosiahnuť zníženie regulačnej a administratívnej záťaže podnikateľského prostredia. Tento cieľ je dosahovaný na základe správneho identifikovania vplyvov na podnikateľské prostredie v rámci predkladaných legislatívnych materiálov, poskytovania kvalitných informácií v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie, samoregulačným mechanizmom pre predkladateľov, ktorý vedie ku kvalitnejšej tvorbe verejných politík, vďaka ktorej je v konečnom dôsledku možné dosiahnuť samotné znižovanie záťaže na podnikateľské prostredie.

V priebehu roku 2022 bolo uskutočnených niekoľko konzultácií MH SR a predkladateľov jednotlivých legislatívnych a nelegislatívnych materiálov. Celkovo sa uskutočnilo 111 konzultácií s predkladateľmi legislatívnych a nelegislatívnych materiálov v časovom horizonte viac ako 58 hodín. Najčastejšie prebehli konzultácie s Ministerstvom financií SR a s Ministerstvom dopravy SR v počte 14 konzultácií pre obe ministerstvá.

V priebehu roku 2022 bol do praxe zavedený ďalší nástroj lepšej regulácie, a to konkrétne ex post hodnotenie regulácií. Cieľom ex post hodnotenia regulácií je vyhodnotiť regulácie, resp. ustanovenia právnych predpisov, po určitom čase ich pôsobenia v prostredí, či spĺňajú účel, za ktorým boli prijaté, aké sú ich skutočné vplyvy a či sa počas pôsobenia regulácii v prostredí nevyskytli nezamýšľané dôsledky, nepredvídané v čase ich tvorby. V rámci prostredia SR je ex post hodnotenie v súčasnosti zamerané na regulácie pôsobiace v podnikateľskom prostredí. Dňa 30. júna 2022 MH SR zverejnilo prvý register regulácií podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie na svojom webovom sídle. Počas hodnotiaceho polroka, t.j. od 30. júna 2022 do 31. decembra 2022 bolo vykonaných 30 systematických ex post hodnotení zaradených regulácií.

Na konci roka 2022 bola Jednotná metodika doplnená aj o zavedenie ochrany pred neopodstatneným goldplatingom pôsobiacom v podnikateľskom prostredí. Cieľom tohto nástroja je zabrániť neprimeranému rozširovaniu obsahu právnych predpisov EÚ nad rámec minimálnych požiadaviek pri ich transpozícii do národného právneho systému, t. j. zavádzaniu vyššej regulačnej záťaže pre domácich podnikateľov a znižovaniu ich konkurencieschopnosti v porovnaní so subjektmi z iných členských krajín. V SR je nateraz ochrana pred neopodstatneným goldplatingom zameraná na regulácie pôsobiace v podnikateľskom prostredí.

Vzdelávanie subjektov zapojených do procesu posudzovania vplyvov, je nevyhnutným predpokladom udržateľnosti reformy lepšej regulácie na Slovensku. V priebehu roku 2022 boli cieľovými skupinami v súvislosti so vzdelávacími aktivitami predovšetkým:

- Zamestnanci vecných útvarov ÚOŠS a ostatných orgánov ŠS,
- Zamestnanci legislatívno-technických útvarov ÚOŠS,
- Zamestnanci gestorov Jednotnej metodiky vykonávajúcich posudzovanie vplyvov,
- Členovia Stálej pracovnej komisie Legislatívnej rady vlády SR na posudzovanie vybraných vplyvov a zamestnancov jej sekretariátu,
- Poslanci NR SR, asistenti poslancov NR SR a zamestnanci Kancelárie NR SR (Parlamentný inštitút).

Vzdelávacie aktivity, ktoré prebehli v roku 2022 sa týkali nasledovných tém:

- Úvod do lepšej regulácie
- Prílohy Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov
- Prílohy Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov vrátane prípadových štúdií
- Ďalšie nástroje lepšej regulácie
- Vývoj agendy lepšej regulácie

Celkový počet účastníkov daných vzdelávacích aktivít v priebehu roku 2022 dosiahol počet 823. Väčšina školení prebiehala formou online vzdelávania.

Záver

Rok 2022 bol rokom, v ktorom síce pandémie ustúpila ale začal nový konflikt vo svete. Napriek tomu sa podarilo lepšiu reguláciu na Slovensku posunúť k lepšiemu a rozvinúť – zavedením princípu „one-in two out“, zavedením ex post hodnotenia regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí a tiež zavedením ochrany pred neopodstatneným goldplatingom, ďalej školeniami štátnej správy, ale aj posúdením väčšieho počtu materiálov, ako tomu bolo predchádzajúce roky.

V období od 1. januára 2022 do 31. decembra 2022 Komisia posúdila celkovo 322 materiálov, z toho 269 materiálov bolo predložených na PPK, 53 materiálov na záverečné posúdenie. Pri 7 materiáloch požiadal predkladateľ o udelenie výnimky z procesu podľa JM (ku všetkým vydala Komisia súhlasné stanovisko). Komisia zároveň evidovala 3 materiály, ktoré porušili proces (t.j. materiál bol súčasne, alebo takmer súčasne, predložený do aj do PPK aj MPK).

V roku 2022 Komisia posúdila tretí najväčší počet materiálov vo svojej histórii, a zároveň sa vyrovnalo historické minimum materiálov, ktoré obišli proces. Sekretariát Komisie zaslal podnikateľským subjektom spolu 164 informácií o možnosti zapojiť sa do konzultácií k legislatívnym a nelegislatívnym materiálom v počiatočnej fáze tvorby materiálov, a taktiež aktívne participoval na pripomienkovaní materiálov v rámci medzirezortného pripomienkového konania.

Cieľom implementácie ďalších nástrojov lepšej regulácie v roku 2023 je, na základe odporúčaní OECD, znižovať administratívne zaťaženie podnikateľského prostredia, ďalším rozvíjaním už existujúcich nástrojov (rozšírením ex post hodnotenia a ochranou pred neopodstatneným goldplatingom), ale tiež pokračovanie v školeniach pre širokú aj odbornú verejnosť.